

Гранта

Джордж Гордон Байрон

(Про все потроху)

Змагайся за допомогою підкупів —
і переможеш усіх.

Лесажів чорт, немов метіль,
Вночі промчався крізь покої,
Схопив мене і зніс на шпиль
Собору діви пресвятої.

Дахівки зняв, щоб показать,
Як коштом голосів продажних
У давній Гранті мріють-снять
Посад доскочити поважних.

Ось видно: Петті й Пальмерстон
Один на одного в газетах
У передвиборний сезон
Збирають бруд, плетуть тенета.

Ось виборець, ось кандидат —
Вві сні вже бачать перемогу;
Побожний кожний супостат
Спокійно спить — і слава богу.

О лорде Г., даремний страх,—
У тебе ж є кмітливі друзі,
І кожен знає, що в чинах
Підвищують лиш по заслугі,

Що ти — начальство, ти — владар,
В твоїх руках усі посади.
Ждучи на тепле місце в дар,
Вони в огонь за тебе раді.

...Гризню покинувши брудну,
Допоки сплять і лорд, і патер,

На студіозусів зирну,
Що їх тут няньчить Альма-Матер.

В комірці ось — хай очманів —
Котрийсь вникав в суть предмета,
Пнучися коштом сну й штанів
До премій університету!

Та й дать би премію пора:
Він ревно зубрить геть до цяти
Всю маячню із-під пера
І докторів, і кандидатів.

При тьмавім світлі гасника
Товче закон він Галілеїв,
В античну метрику вника,—
Скандує ямби і хореї.

А диспути веде лишень
Латиною, хоч в ній не петрає.
Зачах, голодний, день у день
Блукає в нетрях геометрії.

Істориків він не любив,
На їх трактати сил не тратив,
Лиш креслив лінії кутів,
Трапецій, ромбів і квадратів.

Залишим врешті диваку
Ті формули, закони й вірші,
Тепер поглянемо, яку
Розвагу полюбляють інші.

Раби пороків і гульні,
Ці лиш до втіх самих охочі
І, розум топлячи в вині,
У кості ріжуть серед ночі.

Це вам не те що божий глас —
Сектантів-методистів жменя,—
Що, ревно молячись за нас,

Лиш про реформи теревеняць.

Забудьмо гордість їх, пиху,
Смиренність вдавану, лукаву,
Облудність їхнього шляху,
Зневажливу й смішну, їй-право.

Уже й світає. На дворі
В ранкові сутінки імлісті,
У білі вбравшись стихарі,
Зчинили гам семінаристи.

І раптом дзвони спроквола
Закалантирили ізрана,
І їм на зміну попливла
Небесна музика органа.

А далі й хору вдарив шквал,
Немов з гармати в мене стрелив,—
Убити може наповал
Спів королівських менестрелів:

І рев, і зойки сатани
У дикім карканні завзятім,—
Нехай і новачки вони,
Од бога милості не ждять їм!

Якби свої псалми Давид
Послухав десь отут в притворі,
Не стерпівши наруги, дід
На порох стер би людоморів.

У давнину тиран-хижак
В неволю взяв синів Іуди.
На ріках вавілонських,— як
І що співають — не знали люди.

А то втяли б якийсь псалом
На той же лад, що й ці тягнули,
Напасники б од них гуртом,
Мов чорт від ладану, чкурнули.

Я розходивсь не на добро,—
Хто все це дочитатъ захоче?!
Чорнило вийшло, стер перо,
Вже й муза служить неохоче.

Не пурхатъ більш, мов Клеофас;
Геть зі шпиля старої Гранти:
Мені і вам спочити час,—
На вежі ранок б'ють куранти.

28 жовтня 1806